

ΕΛΕΤΑΕΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Μέλος της European Wind Energy Association

Προς:

ΑΔΜΗΕ Α.Ε.

Δυρραχίου 89 & Κηφισού, 104 43 ΑΘΗΝΑ

Κοινοποίηση:

1. Υφυπουργό ΠΕΚΑ, Κύριο Ασημάκη Παπαγεωργίου
Μεσογείων 119, 101 92, Αθήνα
2. Γενικό Γραμματέα ΕΚΑ ΥΠΕΚΑ, Κύριο Κωνσταντίνο Μαθιουδάκη
Μεσογείων 119, 101 92, Αθήνα
3. Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας
Πειραιώς 132, 118 54, Αθήνα
4. Υπηρεσία Α.Π.Ε. Υ.Π.Ε.Κ.Α.
Μεσογείων 119, 101 92, Αθήνα

Αθήνα, 8 Φεβρουαρίου 2013

Θέμα: Δημόσια Διαβούλευση ΑΔΜΗΕ για το Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς (ΔΠΑ) 2014-2023

Αξιότιμοι Κύριοι,

Κατ' αρχήν επιθυμούμε να εκφράσουμε τις ευχαριστίες μας για την δυνατότητα που δίνεται να διατυπώσουμε απόψεις και προτάσεις για το υπό διαβούλευση σχέδιο του Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς (ΔΠΑ) 2014-2023. Το ΔΠΑ 2014-2023 είναι εξαιρετικής σημασίας για την αποτελεσματική προσαρμογή του Συστήματος στην ανάγκη επίτευξης των στόχων Α.Π.Ε. του 2020 αλλά και αυτών που θα ακολουθήσουν.

Υπό το πρίσμα αυτό, θεωρούμε ιδιαίτερα θετικά τα ακόλουθα:

1. Στο ΔΠΑ δηλώνεται ρητά ότι «η οδηγός παράμετρος για την ανάπτυξη του Συστήματος είναι η ανάγκη εξυπηρέτησης της μεγάλης διείσδυσης Α.Π.Ε.». Η ανάδειξη αυτή των Α.Π.Ε. σε βασικό κριτήριο σχεδιασμού επιβάλλεται από την προτεραιότητα που θέτει για την ανάπτυξή τους η Ευρωπαϊκή και εθνική πολιτική. Ταυτόχρονα ενισχύεται από το γεγονός της παρατηρούμενης μείωσης της κατανάλωσης τα τελευταία χρόνια (κύρια λόγω της οικονομικής κρίσης) η οποία σε συνδυασμό με την αύξηση της διεσπαρμένης παραγωγής από Α.Π.Ε. δίνει την δυνατότητα χρονικής μετάθεσης ορισμένων έργων μεταφοράς που σχετίζονται με την εξυπηρέτηση των φορτίων διανομής. Δημιουργείται έτσι η δυνατότητα εξοικονόμησης επενδυτικών πόρων και διοχέτευσης μέρους αυτών σε έργα που θα υποστηρίξουν την μεγιστοποίηση της διείσδυσης των Α.Π.Ε.
2. Υπάρχει εκτενής αναφορά σε έργα στρατηγικής σημασίας για την ανάπτυξη επενδύσεων Α.Π.Ε. στα οποία συμπεριλαμβάνονται η διασύνδεση των νησιών του Αιγαίου, η ενίσχυση του Συστήματος στην νότιο Εύβοια, η ανάπτυξη του συστήματος 400kV στην Πελοπόννησο, η διασύνδεση της Κρήτης και των Κυκλάδων κλπ.

ΕΛΕΤΑΕΝ

Έδρα: 19^ο χλμ. Α. Μαραθώνος, Πικέρμι 190 09 - Γραφείο Προέδρου: Τύχης 2, Χαλάνδρι 152 33, τηλ. 2106816803

Δ/ση Γραφείων Επικοινωνίας: Μάρκου Μπότσαρη 8, Κηφισιά 145 61, τηλ/fax. 2108081755

ΑΦΜ 090063056 - ΔΟΥ Παλλήνης

e-mail info@eletaen.gr / web: www.eletaen.gr

3. Γίνεται μια αξιολογή προσπάθεια ποσοτικοποίησης της δυνατότητας απορρόφησης αιολικής ισχύος ανά ευρύτερη γεωγραφική περιοχή πριν και μετά την υλοποίηση των έργων που προβλέπει το ΔΠΑ.
4. Καταγράφεται ρητά η ανάγκη δημιουργίας ενός ηλεκτρικού συστήματος ευέλικτου όσον αφορά τις συμβατικές μονάδες ηλεκτροπαραγωγής, παρόλο που η μέχρι τώρα πράξη δεν έχει ανταποκριθεί στην απαίτηση αυτή υποθηκεύοντας έτσι σε κάποιο βαθμό την αποτελεσματική εξασφάλιση της επιθυμητής μέγιστης διείσδυσης Α.Π.Ε.

Από την άλλη πλευρά, προκειμένου να συμβάλλουμε κατά το δυνατό στην βελτίωση του υπάρχοντος σχεδίου, καταθέτουμε τις ακόλουθες απόψεις:

1. Εκφράζουμε τον προβληματισμό μας για τις διαρκείς καθυστερήσεις που παρατηρούνται στην εξέλιξη κρίσιμων έργων ενίσχυσης του Συστήματος, τα οποία θα επιτρέψουν την απορρόφηση αιολικής παραγωγής σε περιοχές που ήδη θεωρούνται κορεσμένες ή τείνουν να κορεσθούν. Προφανώς αυτές οι καθυστερήσεις δεν οφείλονται -σε μεγάλο βαθμό- στον ΑΔΜΗΕ αλλά σε αίτια τα οποία το ίδιο το ΔΠΑ καταγράφει λεπτομερώς όπως καθυστερήσεις στην αδειοδοτική διαδικασία, αντιδράσεις τοπικών κοινωνιών, δικαστικές διαμάχες που χρονίζουν κλπ. Παραταύτα, είναι αναγκαίο πλέον να υπάρχει –τουλάχιστον για τα έργα στρατηγικής σημασίας για την ανάπτυξη των Α.Π.Ε.- ένας **μηχανισμός εσωτερικού ελέγχου του λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος** υλοποίησης και σύγκρισης της εξέλιξης του με τα προηγούμενα ΔΠΑ ώστε να εκτελούνται εγκαίρως διορθωτικές κινήσεις με την παρέμβαση της Πολιτείας και –γιατί όχι- και των άμεσα ενδιαφερόμενων παραγωγών. Περαιτέρω, θα πρέπει να περιγράφεται και να τεκμηριώνεται κατά το δυνατό ο **τρόπος εξασφάλισης των αναγκαίων επενδυτικών πόρων**. Όσο πιο συγκεκριμένα και ελεγχόμενα από πλευράς ΑΔΜΗΕ είναι τα ανωτέρω στοιχεία για τα έργα του ΔΠΑ, τόσο πιο συγκεκριμένα και ρεαλιστικά θα γίνονται και τα έργα Α.Π.Ε. τα οποία πρόκειται να τα αξιοποιήσουν.
2. Το σύνολο των προαναφερομένων εμποδίων που αντιμετωπίζει ο ΑΔΜΗΕ για την υλοποίηση των έργων του, τα αντιμετωπίζουν –και ίσως σε μεγαλύτερο βαθμό - οι αιολικοί σταθμοί που αναπτύσσονται στην χώρα. Είναι λοιπόν άδικες για την αιολική ενέργεια, οι διαρκείς αναφορές του κειμένου του ΔΠΑ σε δέσμευση ηλεκτρικού χώρου από Αιολικά Πάρκα που δεν υλοποιούνται, σε αδυναμία ορθολογικού προγραμματισμού της ανάπτυξης του Συστήματος λόγω αβεβαιότητας των έργων Α.Π.Ε. που θα υλοποιηθούν και σε έλλειψη επαρκούς χωροταξικού σχεδιασμού των έργων Α.Π.Ε.

Το γεγονός είναι ότι ύστερα από τόσα χρόνια (προσπάθειας) ανάπτυξης της αιολικής ενέργειας, **έχουν πλέον καταγραφεί με απόλυτη σαφήνεια οι βασικές ανάγκες ανάπτυξης του Συστήματος και έχουν χαρτογραφηθεί με επαρκή λεπτομέρεια οι αναγκαίες βασικές υποδομές που πρέπει να κατασκευαστούν για την υποδοχή πληθώρας έργων Α.Π.Ε. ώριμων προς υλοποίηση**. Τα έργα αυτά του Συστήματος έχουν στην μεγάλη πλειοψηφία τους ορθώς καταγραφεί στο ΔΠΑ και το ζητούμενο πλέον είναι η αξιόπιστη υλοποίησή τους που θα πυροδοτήσει την υλοποίηση των σχεδιαζόμενων αιολικών σταθμών.

Προς επίρρωση των ανωτέρω, αναφέρεται κατ' αναλογία το παράδειγμα των φωτοβολταϊκών όπου τα τελευταία έτη και παρά την οικονομική κρίση, υπήρξε τεράστια επιτάχυνση του ρυθμού υλοποίησής τους, ακριβώς επειδή οι αδειοδοτικές και λοιπές παθογένειες που αναφέρθηκαν προηγουμένως εμφανίστησαν σε μικρότερο βαθμό ενώ δεν υπήρξε η ανάγκη αναμονής για την κατασκευή σημαντικών έργων ανάπτυξης του Συστήματος.

Η γεννεσιουργός αιτία του προβλήματος λοιπόν δεν πρέπει να επικεντρώνεται στην επικαλούμενη από πολλούς «απροθυμία» ή «αδυναμία» των ενδιαφερομένων να υλοποιήσουν τους αιολικούς σταθμούς που αναπτύσσουν. Σε κάθε περίπτωση η σημερινή συγκυρία θα πρέπει πάντα να εξετάζεται και να αξιολογείται υπό το πρίσμα της παρούσας οικονομικής κρίσης και της κρίσης «επενδυτικής αξιοπιστίας» που εμφανίζει η χώρα μας.

3. Πέραν του γεγονότος ότι μετά από τόσα χρόνια προσπαθειών ανάπτυξης, είναι πλέον διαθέσιμη η αναγκαία πληροφορία που αφορά τον χωροταξικό σχεδιασμό των Α.Π.Ε., επιθυμούμε με έμφαση να επισημάνουμε ότι οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και ειδικά η αιολική ενέργεια, διέπονται από ένα εξαιρετικά αναλυτικό, αυστηρό και περιοριστικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού το οποίο χαρακτηρίζεται από επάρκεια και ικανοποιητική σαφήνεια. Το Πλαίσιο αυτό διαμορφώθηκε μετά από μακροχρόνιες μελέτες (συμπεριλαμβανομένης της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων) και διαβουλεύσεις στις οποίες συμμετείχαν πλήθος φορέων, επιστημόνων, το σύνολο των Περιφερειακών Συμβουλίων, το Ανώτατο Συμβούλιο Χωροταξίας κλπ. Το Πλαίσιο αυτό εφαρμόζεται τα τελευταία έτη και έχει συμβάλει –παρά την αυστηρότητά του- στην εμπέδωση από την άποψη αυτού κλίματος ασφάλειας δικαίου. Κατά συνέπεια **οι σχετικές αναφορές που περιέχονται στο ΔΠΑ θα πρέπει οπωσδήποτε να απαλειφούν** προκειμένου να μην δημιουργούν λανθασμένες εντυπώσεις.
4. Όσον αφορά το **ζήτημα του Κορεσμού των Δικτύων λόγω των Α.Π.Ε.**: Είναι κοινός τόπος ότι το Σύστημα Μεταφοράς παρουσιάζεται σε πολλά σημεία του κορεσμένο λόγω της έκδοσης δεσμευτικών πρόσφορων σύνδεσης έργων Α.Π.Ε. Το πρόβλημα αυτό, όπως αναφέρεται και στο υπό διαβούλευση ΔΠΑ, αντιμετωπίζεται μερικώς με την έκδοση από τον ΑΔΜΗΕ πρόσφορων σύνδεσης πέραν της ονομαστικής ικανότητας μεταφοράς των δικτύων (overbooking). Η μεθοδολογία αυτή προτείνουμε να συνεχιστεί, λαμβανομένης υπόψη της τρέχουσας συγκυρίας, αλλά με πιο συγκεκριμένο θεσμικά τρόπο για τον οποίο έχουμε κατά καιρούς καταθέσει τις προτάσεις μας. Ενδεικτικά αναφέρουμε την πλέον πρόσφατη συγκεκριμένη πρόταση για νομοθετική ρύθμιση που περιλαμβάνεται στο «Αναπτυξιακό Πακέτο για τις Α.Π.Ε. με έμφαση στην Αιολική Ενέργεια»¹ και συγκριμένα στις σελ. 53-58 (Παράρτημα Π.12).

Περαιτέρω, η πιστή και αυστηρή εφαρμογή του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου (Ν. 3468/06 όπως ισχύει, Ν. 3734/09 και Κανονισμός Άδειων Παραγωγής από Α.Π.Ε.) επαρκεί για την οριστική και αποτελεσματική άρση του φαινομενικού αυτού κορεσμού. Όπως έχουμε πολλές φορές δηλώσει και εμείς και άλλοι συλλογικοί φορείς των Α.Π.Ε και επιχειρήσεις μέλη μας, είμαστε διατεθειμένοι να υποστηρίξουμε σε όλα τα επίπεδα αυτή τη διαδικασία.

Σε κάθε περίπτωση, είμαστε βέβαιοι ότι με συνεργατικό πνεύμα μπορούμε να επεξεργαστούμε ένα κοινά αποδεκτό πλαίσιο που όμως θα υποβοηθήσει πραγματικά και δεν θα στραγγαλίσει τα υπό ανάπτυξη έργα. Νομίζουμε ότι το πνεύμα και το περιεχόμενο των συζητήσεών μας όπως και των συναντήσεων με επιχειρήσεις μέλη μας, πείθει για το **εφικτό τέτοιων λύσεων που δεν θα περιλαμβάνουν τις αντανάπτυξιακές λύσεις της εγγυοδοσίας ή άλλα ανάλογα μέτρα.**

¹ <http://www.eletaen.gr/drupal/sites/default/files/AnaptyksiakoPaketo.pdf>

5. Αναφορικά με το θέμα της **προτεραιότητας υλοποίησης έργων του Συστήματος** κρίνουμε, παράλληλα με την ασφάλεια τροφοδοσίας, αναγκαία την ύπαρξη προτεραιότητας:

- σε έργα Συστήματος τα οποία σχετίζονται με την ανάπτυξη έργων Α.Π.Ε. και
- σε έργα διασύνδεσης νησιών με παράλληλη ανάπτυξη έργων Α.Π.Ε.,

τόσο λόγω του πολλαπλασιαστικού αναπτυξιακού τους χαρακτήρα αλλά και επειδή σε πολλές περιπτώσεις αυτά χρηματοδοτούνται και από ιδιωτικά κεφάλαια.

Αναλόγως, η προτεραιότητα πρόσβασης των Α.Π.Ε. στο Σύστημα είναι επιταγή της ευρωπαϊκής νομοθεσίας. Η προτεραιότητα αυτή πρέπει να λαμβάνεται ισχυρά και δεσμευτικά υπόψη και κατά το σχεδιασμό και την αξιοποίηση των διεθνών διασυνδέσεων της χώρας.

6. Ιδιαίτερη περίπτωση, που ορθώς αντιμετωπίζεται από το ΔΠΑ ως ένα ανεξάρτητο κεφάλαιο τεράστιας σημασίας είναι τα **έργα διασύνδεσης των νησιών** εφόσον –πέραν των άλλων- δημιουργούν σημαντική υπεραξία για την Ελληνική οικονομία και κοινωνία, συμψηφίζοντας την εξοικονόμηση εθνικών πόρων που καταβάλλονται για την αντιστάθμιση του υψηλού κόστους παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στα νησιά (ΥΚΩ) και την ανάπτυξη Α.Π.Ε. σε περιοχές όπου υπάρχει διαθέσιμος ο απαραίτητος πόρος.

Επιβάλλεται τέτοια έργα που είναι ήδη ώριμα και αφορούν κυρίως την περιοχή του Αιγαίου, να ενταχθούν στο ΔΠΑ εντός της τρέχουσας δεκαετίας και όχι μετά, όπως αναφέρεται στη σελ.116.

Γενικότερα θεωρούμε αναγκαίο τα έργα αυτά, να ιδωθούν υπό ένα συνολικότερο εθνικό πρίσμα δημιουργίας τέτοιων ηλεκτρικών υποδομών που θα επιτρέψουν σταδιακά την εξαγωγή της παραγόμενης αιολικής ενέργειας. Αυτό θα γίνει με την περαιτέρω ανάπτυξη των διεθνών διασυνδέσεων και την δημιουργία κατάλληλων διασυνδετικών διαύλων μεταξύ αυτών και των έργων διασύνδεσης των νησιών. Το ΔΠΑ ορθώς εντοπίζει αυτό το θέμα στην παρ. 3.9 (Μακροπρόθεσμη Στρατηγική).

Όμως απαιτείται μεγαλύτερη συγκεκριμενοποίηση των σχετικών προτάσεων που περιλαμβάνονται στο ΔΠΑ, δεδομένου ότι πλέον ο χρονικός ορίζοντάς του είναι δεκαετής. Προς την κατεύθυνση αυτή έχουμε στο πρόσφατο παρελθόν καταθέσει τις προτάσεις μας με αφορμή το νέο υπό κατάρτιση Κανονισμό της Ε.Ε. για τα έργα κοινού ενδιαφέροντος και είμαστε βέβαιοι ότι ο ΑΔΜΗΕ θα σταθεί αρωγός στηρίζοντας τις σχετικές προσπάθειες.

Είμαστε στην διάθεσή σας, καθώς και στην διάθεση των λοιπών αρχών για ενεργό συμμετοχή στον διάλογο για την εξεύρεση λύσεων στις σημαντικές προκλήσεις που αντιμετωπίζετε αυτή ειδικότερα την περίοδο.

Με εκτίμηση,

Παναγιώτης Παπασταματίου

Πρόεδρος Δ.Σ.